

MARIBORSKI

Državna licejska knjižnica
v Ljubljani.

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 10.— mesečno.
četrtletno K 30.—
Če pride naročnik sam v upravništvo po list: Me-
sečno K 9.50. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik popoldne.

Posamezna številka stane 60 vin.

Oredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica
št. 4.)

Telefon uredništva št. 276; uprave št. 24.

Leto III.

Maribor, torek 6. aprila 1920.

St. 77.

Za Črno goro določen plebiscit.

Boljševiška zmaga ob Kaspiškem morju. — Pasićev ekspozé. — Pogreb dr. Draže Pavlovića.

Dr. Draža Pavlović.

Ob času, ko potrebuje naše parlamentarno delo mož velikih zmožnosti in krepkih značajev, je odšel iz vrst naših politikov dr. Draža Pavlović, eden najboljših med dobrimi. Bil je predsednik Narodnega predstavništva, dasi je bil vodja male skupine parlamentarcev. Spoštovali so ga vsi zaradi njegove politične poštenosti, visoke izobrazbe in širokega razgleda. Dopržil je šele 50 let. Bil je iz onih Srbov, ki so svoje študije dovršili v svetu. Po poklicu je bil profesor in je napisal tudi nekaj del. L. 1896 je bil izbran v Narodno predstavništvo in je bil član radikalne stranke. Leta 1917 je bil na Krfu in je dvignil boj proti Pasiću in Protiću.

V Parizu se je pridružil delu Koste Stojanovića in je ostal dosleden v

Kulturna delavnica.

Gotovo bi vsakega zanimalo videti, kako se tiska denar. Tudi mene je to zanimalo. In videl sem slučajno.

Veliki grafični zavod „Unie“ v Pragi nas je povabil, da si ogledamo njegove stroje, delo in ureditev tiskarskih in drugih delavnic. Ko smo iz hotela telefonirali, da smo pripravljeni, je nam vodstvo sporočilo, da so neki pomisleki, zato ker se v tiskarni tiska — jugoslovanski denar. Mi smo se prav zadovoljno posmejali in smo sporočili, da je nas samo deset. Na to je ravnatelj javil, da nas z veseljem pričakuje.

Pod starodavnim Vyšegradom stoji veliko novo poslopje s priprostim napisom „Grafičny zavod Unie“. Največji praški založniki so se združili v skupno podjetje in so si ustanovili zavod, ki stoji danes na prvem mestu tovrstnih zavodov pri nas. Češka tiskarska umetnost stoji sploh na visoki stopinji in češki narod se ima njej zahvaliti za svojo lepo literaturo, kajti knjiga je lepa šele tedaj, če je lepa na znotraj in na zunaj. Nje vsebina je delo umetnika, pesnika, pisatelja — a nje oblika je delo tiskarja. Umetnik ji vdihne duševno krasoto, a zunanjo krasoto ji da tiskar.

Čehi so kmalu spoznali, da ne gre samo za to, da se knjige izdajajo, ampak tudi kako

svojem boju za veliko bodočnost Jugoslavije. V sedanjem položaju je bil skoraj on edini, ki je mogol rešiti situacijo. Pri rešitvi krize bi bil on mož, ki bi bil združil okoli sebe stranke na skupno delo. Volitev novega predsednika Nar. predstavništva bo že sama na sebi vzbudila nove boje. Njegova nenadna smrt je velika izguba za jugoslov. narod. Umril je na otrpnjenju srca na veliko soboto opoldne.

Ivanka Lipoldova:

Bodoči jugoslovanski ženski kongres v Zagrebu in Slovenke.

Pod tem naslovom prinaša «Slovenec» pogovor gospe Tavčarjeve z urednikom zagrebškega «Narodnega djela». Ker je to, kar je rekla ga. Tavčarjeva žaljivo za beograjski kongres, za nas Jugoslovenke, pred vsem pa za Srbkinje izjavljam sledeče: Ni res, da

se izdajajo. V tem oziru so vzgojili umetniški čut v čitajočem občinstvu in so priljubili knjigo narodu. S tem pa je tudi hitro rasla narodna kultura. Narod je pridno posegal po knjigah in založništva so rasla; danes razpolagajo s prvovrstno urejenimi tiskarnami, ki pošiljajo dan na dan v svet knjige, liste, revije, slike, in celo denar. To so prave delavnice narodne kulture, od tu gredo misli človeka v mase, iz skritega neznanega rokopa rastejo kupi knjig in časopisov iz ene slike jih nastane na tisoče.

„Unio“ sem poznal površno že prej, ker je tiskala naše sokolske diplome. Ta lepa reprodukcija nam kaže visoko zmožnost in spretnost tega zavoda. Gospod ravnatelj je nas veselo pozdravil in nas je peljal s seboj iz delavnice v delavnico. Stroj za strojem se vrsti, vse se giblje, ziblje, dela, vrti, goni in iz veselo bobnečih strojev leti polja za polja. Prijetno je gledati to življenje, to gibanje, delovanje in vrtenje, ki ustvarja kulturo. V gorenjem nadstropju so stavnice: vsi različni stavni stroji od starejšega nemškega sistema do najnovejšega ameriškega monotypa vdarjajo in kujejo žive črke, vrsta za vrsto in vse to se zлага v kolone, meterji delajo iz kolon strani in jih sestavljajo v oblike.

Par korakov dalje že suče mogočen rotacijski stroj veliki papirnati val in dekleta jemljejo

bi se bil razbil lanski kongres vsled nezadostne priprave in nestrpnosti v samih malenkostih in da bi bil ugledu ženstva več škodil kakor koristil. Tako kategorično trditev si sme dovoliti le tisti, ki je bil sam navzoč. Na podlagi informacij iz strankarskega časopisa in nezadostnih osebnih informacij, se ne sme izreči taka sodba. Ako je treba po mnenju ge. Tavčarjeve pri gotovih rečeh zasllišati vsa mnenja, velja to pač pred vsem pri vsaki obsodbi.

Res je sicer, da smo bile me Slovenke o kongresu pozno informirane, toda to še gotovo ni zgodilo namenoma. Priprave za kongres so absorbirale moči in čas tistih, ki so ga pripravljale. Gotovo jim je tudi manjkalo prakse, zato je bilo delo za nje tem težje. Vzlic temu se je vse nad pričakovanje dobro posrečilo in gotovo nismo upravičene, da kritiziramo, ako se je tu pa tam pri vodstvu kongresnega dela urinila kaka napaka. Ako pa zahtevamo od drugih, da izpolnijo v polni meri svojo dolžnost, moramo tudi me storiti svojo. In naša dolžnost je, da smo popolnoma dorastle vsaki situaciji, da vedno zastopamo svoje mnenje, dokler je čas, ne tedaj, ko priložnost mine,

izpred stroja natiskane pole. Vse to smo že deloma videli, nas je zanimalo pred vsem izdelovanje klišejev in slik. V prvem nadstropju se deli delavnica za delavnico. Človeku se zdi, da je v čarobnem labirintu. Tu se slike fotografirajo, tam se prinašajo na plate in pripravljajo za barve. In par korakov na to že tiska stroj prvo barvo na papir. Vse je veselo in živahno. Po stenah vise slike, plakati, spomini. Neki smo videli napis: »Ne poznamo truda: radi vršimo delo, ki nas veseli...«

Odšli smo v spodnje prostore. Poseben oddelek je za češko državno pošto, kjer se izdeluje vse, kar pošta potrebuje: znamke, dopisnice, nakaznice itd. V drugi delavnici je ograjen prostor. Stroj stoji kakor lev v kletki. Tam se tiska denar. Naš denar. Deset in dvajsetkronski bankovci. Stroj se giblje mirno, enakomerno, mehanično in — iz njega se vali pola za pola. Na vsaki je — petdeset bankovcev. Pri stroju je samo ena delavka. Seveda je kontrola stroga. Od tu gredo bankovci v poseben oddelek, tam se režejo, štejejo, spravljajo v snopiče in od tam gredo v posebnih vagonih pod varno stražo v Beograd.

Mislil sem, da ima človek pri tem poseben občutek, ko vidi, kako se vali denar

Pozneje kritizirati je lahko, situacijo rešiti pa je težje.

Po mojem mnenju pa tudi pri lanskem kongresu tega ni bilo treba. Razpravljalo se je o vseh tedaj aktualnih vprašanih in to na stvaren način. Kdor je razpravam sledil, je moral biti zadovoljen. Referati posameznih društev so bili nekoliko dolgovezni, pa v zlic temu zanimivi za nas, ki smo prišli v Beograd pred vsem za to, da si ustvarimo pravo sliko o svoji domovini. Kongres je imel namen ustvariti jugoslovenski ženski savez. Dosegel ga je v toliko, da so bila sprejeta pravila in da je bila izvoljena predsednica. Do volitve odbora ni prišlo, ker je bil čas prej potekel. Mogoče je tudi bolje, da se je to odložilo za zagrebški kongres; s tem sta vsaj dana čas in možnost, da se izdelava pravi načrt.

Da se pa izognemo eventualnemu ne-eporazumljenju, je treba delati in pravočasno v dobri volji združiti vse svoje moči. To tembolj, ker kakor pravi ga. Tavčarjeva, tudi program za bodoči kongres še ni izdelan. Treba je, da se določi z našim sodelovanjem. Ne strinjam pa se z mnenjem, da bi se me kongresa ne smele udeležiti, če ne vemo o čem se bo razpravljalo. Me se ga moramo udeležiti in zastopati jasno in odločno svoja mnenja. Ga. Tavčarjeva izjavlja, da se bodo odločile slovenske ženske organizacije na svoji prvi seji, ali se udeležijo kongresa ali ne. Upamo, da naše organizacije v Sloveniji ne pozabijo, da so pred vsem jugoslovenske, sicer bi mogel res prihodnji kongres zgrešiti svoj cilj.

Kot odmev beogradskega kongresa naj tu citiram besede ge. Delfe Ivanič: »Treba je ustvariti novo mišljenje in to za ves jugoslovenski narod. To je velik cilj. Sredstva v dosegu tega cilja so: vsestransko medsebojno spoznanje, absolutno opuščanje lokalnega patriotizma in širokost duha, ki vse razume, opravičuje in odpušča.«

Umor v Trogiru.

V Trogiru se je izvršil umor, ki je daleč na okoli razburil vso javnost. Sodnik Medini se je vračal zvečer s svojo soprogo iz hotela Cen-

iz strojev. Jaz sem gledal popolnoma mirno tisti kup papirja, ali so drugi imeli kako poželenje, ne vem. Čudil sem se le, kako je mogoče ponarediti bankovec, ki potrebuje najfinejših strojev in priprav.

Gosp. ravnatelj nas je povabil v pisarno, kjer nas je pogostil z narezkom in vinom. Pokazal je nam krasne umetniške reprodukcije, ki jih je doslej tiskarna izvršila. Res, to je umetniška delavnica. Trčili smo nato, da bi take kulturne delavnice nastale kmalu tudi pri nas, da bi tudi mi tako množili svojo nar. kulturo. Da, ko bi napravili fabriko za denar, bi bilo najbrže mnogo sotrudnikov in — odjemalcev, a za kulturo, knjige, slike, i. dr. take stvari v sedanjem času pri nas ni mnogo smisla in vendar to edino daje narodu vrednost pred svetom, to kaže našo duševno silo.

V tiskarski stroki še daleč zaostajamo za Čehi. Posebno kar se tiče umetniških reprodukcij. Za veliko noč nismo dobili niti ene svoje razglednice — pošiljali smo po svetu tuje blago. To je kulturna mizerija. Naš bog je postala dnevna politika — zanjo bi žrtvovali vse. In za denar! A to je vse minljivo. Stalno vrednost ohrani samo kulturno delo, ki je najdragocenejši narodov zaklad, iz katerega izhaja vse drugo.

Dr. I. L.

tral v Trogiru in ko je prešel most, ki vodi v Čiof, sta mu prišla nasproti dva človeka in sta oddala nanj in na soprogo več strelcev. Sodnik je bil smrtno ranjen in je po dveh urah umrl, soproga pa je bila nevarno ranjena, vendar je upanje, da ozdravi. Te dni je potoval po Dalmaciji dopisnik „Timesa“ Colbert in gospa Medinijeva mu je bila tolmačica, ker zna angleško. Tako so skupaj večerjali v hotelu „Central“ in na potu domov je bil sodnik Medini ustreljen. Ta umor ima svoje politično ozadje. Sodnik Medini je namreč po zakonu obsodil nekaj ljudi, ki so si brez pravice prisvojili tuje imetje in so po svoje izvrševali »agrarno reformo«. Zato so se proti njemu pojavili pamfleti in med t. zv. »težaško« skupino se je začela proti njemu agitacija. Agrarna reforma je obljubljena stvar in dokler se po zakonu ne izvrši, mora sodnik obsojati svojevoljno postopanje onih ljudi, ki greše proti dosedanemu zakonu. To je naravna stvar, ker je sodnik zato tu, da sodi po zakonu in on zakonov ispreminjati ne more. Komunistični nazori pa vzgajajo dandanes ljudi, ki jim ni nič sveto in sodnik Medini je padel kot žrtev te propagande. Dogodek je tem bolj žalosten, ker bo angleški poročevalec v njem videl naše razmere. Ako se bo sodnik za svoje delo, ki varuje zakon, moral bati pred javnostjo in ne bo več varen svojega življenja, kam pridemo? Vsa javnost obsoja ta strašen zločin. Mesto Trogir je priredilo umerjenemu sodniku veličasten pogreb v znak, da obsoja terorističen način, s kakršnim hočejo gotovi ljudje uveljaviti svoje zahteve. Morilcevi še niso zasledili, upati pa je, da jim bodo kmalu na sledu. Zaprti so več ljudi in cel okraj zastražili.

Dnevne vesti.

„Volksstimme“ prerokuje, da bo kmalu revolucija. Pravi, da ni več daleč čas, ko bo socialna ideja podvzela boj proti kapitalizmu in imperijalizmu. Šele takrat bo prišlo vstajenje za uboge in zatirane. Od »Volksstimme« seveda ne zahtevamo, da bi pisala v drugem smislu, ker vemo, da je postala glasilo vseh tistih, ki komaj čakajo, da bi se zrušilo, kar si je naš narod izbojeval v težkih bojih. Vprašanje pa je, kam vodi to hujskanje in če ni sredstev, ki bi omejila nevarno nemško boljševiško propagando po naših severnih krajih. To bi bilo kaj za »Novo pravdo«.

Čudna bratovščina. Ker je tam pod dravskim mostom še neki nemški napis, je to greh »tolerantnega komisarijata«, tistega komisarijata, ki je dal Mariboru to pravo slovensko lice, ki ga ima danes. »Nova pravda« upa, da bo novi komisarijat bolj naroden in da taki napisi pod njo čim preje izginejo. Le ukup, le ukup...

Naš mestni park se je pod novim slovenskim vodstvom »Olepševalnega društva« vseskozi korenito preuredil, tako piše »Nova pravda«. To je popolnoma nepotrebna laž, ker je park, kakor je bil in se vsled raznih ovir še ni moglo začeti z delom.

„Trave pa vendar ne bom pušil“ tako je premišljal vneti tobakar proti koncu meseca, ko ni imel ničesar več, kar bi še dišalo po tobaku. Pa je srečal svojega prijatelja in ga je napumpal za cigareto. Prijatelj mu je rad postregel in mu je dal eno egiptovsko. »Fej, to je trava,« je rekel vneti tobakar. »Izvoli torej drugo« je rekel prijatelj in mu je dal narejeno cigareto. »To pa to,« je rekel vneti tobakar, »kjer pa si dobil tak tobak?« — »Oprosti, to je trava,« je rekel prijatelj, »ampak je boljše nego tobak v egiptovskih.« Da, da, saj Jugoslavija je zemlja najboljšega tobaka!

Orkester „Glasbene matice“ v Mariboru ima redno vajo v sredo, dne 7. aprila točno ob 19½ (7½) uri v društvenih prostorih.

Pomagajte Korošcem! Pod tem naslovom prinaša graška „Tagespost“ izliv nekega koroškega Nemca, v katerem plaka kakor Jeremija nad Jeruzalemom nad onim delom Koroške, ki je pod našo upravo. Na ta način se ne sme vršiti plebiscit, pravi, treba bo, da se Jugoslovene spravi z dežele. Koroška je za Avstrijo najhujša rana, ki bi morala skeleti vse brez razlike bivališča. Za njeno osvoboditev bi morali dvigniti svoj glas vsi kakor eden. Ves narod bi moral spregovoriti, brez ozira na levo in desno, brez ozira na težke krize, ki jih preživlja, brez ozira na glad in pomanjkanje. Samo s skupnim nastopom bi se dalo kaj doseči. — Toda zdi se, da Avstrijci nimajo mnogo smisla za Koroško, preveč imajo posla s pomanjkanjem in bedo, preveč so navezani na druge in nemalo tudi na nas, da bi jim preostajalo časa in možnosti še za to „koroško rano.“ Istočasno ko ta Jeremija plaka v „Tagespostu“ hrepene sami Nemci v Celovcu in drugi prebivalci v prsu B po Jugoslaviji. Dan za dnem pričakujejo naših vojakov in naših živil. Korošci z znakom „Kärnten den Kärntnern“ v gumbonci nimajo sreče.

Protestna izjava. Mariborski akademiki brez razlike strank emoglasno in najodločneje protestiramo, da je vlada akademikom, ki študirajo v inozemstvu odbila prošnjo za izvoznice, s katerimi bi si vzeli najpotrebnejši živež s seboj, da zamorejo vztrajati v študijah do konca letošnjega šolskega leta. V času, ko različne velekapitalistične verižničke tvrdke in razne židovske družbe izvažajo pod patronanco vlade za milijone živil v sovražno inozemstvo, ne dopušča ista vlada akademikom, da bi si vzeli s seboj 50 kg živil s katerimi bi vsaj za skrajno silo odvrnili od sebe lakoto. Zdi se nam, da hoče vlada sistematično ubiti v nas veselje do učenja in nam vzeti še ono trdnico idealizma, ki nam je ostal vkljub vsesplošni korumpiranosti. Odločno svarimo vlado naj ne gre v svojem nasprotnu do akademikov predač in nam ne skuša onemogočiti na vsak način študij. Velikonočne počitnice se bližajo koncu in zopet bomo morali oditi v tujino. Pozivamo toraj v zadaji uri vlado, da preklične svojo nezmislno prepoved in nam dovoli izvoznice. Slede podpisi.

„Rapid“: „Zmaj“ (Zagreb) 3:1 (0:0)
„Herta“: „Zmaj“ 0:3 (0:0). Za velikonočne praznike smo imeli na Teznu hrvatske goste. »Zmaj« je drugovrstno zagrebško moštvo. V nedeljo je izpadla igra v korist Rapidu, ker je Rapid razvil živahno igro, Zmaj pa se je omejil le na obrambo. V prvi polovici je bil rezultat 0:0, o drugi polovici pa je Rapid izrabil situacijo. Zmajev vratar bi bil lahko par golov zadržal. Občinstva je bilo do 1000. V ponedeljek je igrala Herta. Zmaj se je ta dan bolj razigral. Hertin vratar je rešil marsikaj. Igra je bila prav zanimiva. Herta je skušala doseči uspehe, pa ji je izborna obramba vse razbila. Napadalna vrsta Zmajeva je krepko naskakovala in tako je mogla doseči tri gole. Dež je zmotil občinstvo, tako da udeležba ni bila tako obilna kakor v nedeljo. Sodnik je izključil enega Hertinega igralca vsled ostre igre. Občinstvo pri takih odredbah ne bi smelo pokazati svoje pristranosti, kakor se je to zgodilo. Hrvatski igralci so podali lepo igro, zato je tem bolj neumestno, ako se kaže lokalni patriotizem na tak način. O tem še izpregovorimo.

Pojasnilo o stavki trgovskih nastavljenecv! Vodstvo socialnodemokratske stranke je napadlo v soboto dne 3. t. m. v letakih in po listih trgovce in trgovski gremij z ostudnimi besedami. Trezno misleče občinstvo bo take grde besede samo obsodilo, mi ne bomo na enak način odgovorili. V pojasnilo pa navedemo sledeče: V soboto, dne 27. marca, sta oddala v gremiju g. Wallisch, socialnodemokratski delavski tajnik, in g. Pelikan pismo z zahtevami zasebnih nastavljenecv in pomožnih delavcev. To pismo je podpisano od g. Wallischa in ima štampiljo socialnodemokratskega delavskega sekretarijata. Zahtevala sta do torka dne 30. marca odgovor. Načelnik gremija jima je takoj odgovoril, da sprejme želje in zahteve trgovskih nastavljenecv le od odbora trgovskih nastavljenecv.

Sklic je še isti dan sejo gremija, ki je to postopanje odobrila. Odbor društva trgovskih nastavljenecv pa ni podal nobenih zahtev, temveč so trgovski nastavljeneci začeli kratko malo staykati. Nato je sklic gremij za dne 2. t. m. posvetovanje samostojnih trgovcev, kjer so se jim podala potrebna pojasnila in poročila o stanju. Tega posvetovanja sta se hotela udeležiti tudi dva poslovodje tukajšnjega delavskega konzumnega društva. Vsled sklepa večine navzočih trgovcev ju je pa predsednik pozval, naj posvetovanje zapustita. Ta sklep ni krivičen, kajti tudi trgovci se ne smejo udeležiti informativnih posvetovanj trgovskih nastavljenecv. Vsled tega tako psovaje po letakih. — Pri tem posvetovanju se je še enkrat sklenilo, stopiti v pogajanje z odborom društva trgovskih nastavljenecv in istega še enkrat pozvati, naj predloži zahteve trgovskih nastavljenecv do torka dne 6. t. m. predpoldne. To se je izvršilo, toda gremij je dobil takoj odklonilen odgovor. Trgovci niso imeli nikdar namena provocirati, niti gremij, niti trgovci niso bili proti temu, da se trgovski nastavljeneci organizirajo. Če se pa predložijo želje in zahteve trgovskih nastavljenecv od nekompetentne strani, ne more gremij na iste odgovoriti. Za gremij je po postavi in pravih edino odbor društva trgovskih nastavljenecv za to kompetenten. Dokler pa odbor društva trgovskih nastavljenecv ne izvršuje svoje dolžnosti in se brani predložiti gremiju zahteve trgovskih nastavljenecv, ni gremij kriv stavke in nje posledic.

Gremij trgovcev v Mariboru.

Zaupni sestanek JDS v Ljutomeru. Na velikonočni pondeljek dopoldne je sklicalo Tajništvo Demokr. stranke v Mariboru zaupen sestanek v Ljutomeru. Zaupniki iz ljutomerskega in radgonskega okraja so prišli polnoštevilno. Poročal je narodni zastopnik prof. Voglar o političnem položaju. Izvolil se je poseben okrajni odbor JDS za imenovana okraja, kojemu je zaupništvo naročilo, da se pobriga tudi za gospodarske organizacije. G. notar Koder iz Murske Sobotice je poročal zanimivo o prekmurskih razmerah. Tudi tozadevno so se storili primerni sklepi. Soglasno se je določila nedelja dne 25. aprila za javen demokratski shod dopoldne v Ljutomeru, popoldne pa v Gornji Radgoni.

Zaupni sestanek JDS v Ormožu. 5. aprila se je vršil tukaj sestanek zaupnikov iz ormoškega okraja, na katerem je poročal prof. Voglar o sedanjem političnem položaju. Po živahni debati se je sklenilo, da se vrši v Ormožu v nedeljo dne 18. aprila javen shod JDS.

Pri mestni premogovni komisiji, ki se bo nahajala od 10. aprila dalje na Rotovškem trgu št. 6, 1. nadstropje, soba št. 4, se upeljejo z 10. aprilom 1920 naslednji uradni dnevi za stranke: pondeljek, sredo in petek, vsakokrat od 8. do 12. ure. Izven teh dni se s strankami ne bo občevalo. One stranke, ki so upravičene prejemati premog za obrate, se opozarjajo, da dvignejo nakazilo za premog redno začetkom vsakega mesca.

Državna posredovalnica za delo, podružnica za Maribor in okolico, Stolna ulica 4, sporoča, da se je v času od 1./I. do 31./III. 1920 poslužilo zavoda 3381 strank, in sicer 1173 delodajalcev in 2208 delojemalcev. Služb je bilo posredovanih v teh 3 mesecih 781. Državna posredovalnica posluje za vsakogar povsem brezplačno dnevno od 9. do 12. in od 14. do 16. Delo dobe takoj: opekarski mojstri z ali brez delavci, mizarji, pleskarji, tesarji, krojači, čevljarji, kuharice, služkinje itd. Delo iščejo: pisarn. moči, trg. nastavljeneci, kovinarji vseh otrok, peki, mesarji, natararji, rudarji, ekonomski, boln. strežnice, služkinje itd.

Klobuk, siv, zametast, se je izgubil v nedeljo zvečer v Gosposki ulici. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi v našem uredništvu.

Širite naš list!

Zadnje vesti.

Plebiscit za Črno goro.

DKU London, 6. aprila. (Brezžično.) Londonska konferenca je sklenila, da mora Črna gora z glasovanjem odločiti ali hoče ostati samostojna ali pa pridružena Jugoslaviji.

Boljševiki ob Kaspiškem morju.

DKU London, 6. aprila. (Brezžično.) Boljševiki so zavzeli Vladikavkask in najvažnejši kaspiški pristanišči Petrovsk in Degestan. Tako so dospeli na celi črti do podnožja Kavkaza. Na Krimu vlada mir.

Pogreb dr. Draže Pavlovića.

LDU Beograd, 5. aprila. Danes dopoldne je bil, na svečan način pokopan umrli predsednik začasnega Narodnega predstavništva, dr. Draža Pavlović. Pogreba so se udeležili člani kraljeve vlade, diplomatski zbor, državni svetniki, zastopniki beograjske občine, zastopniki različnih uradov državnih, civilnih in vojaških oblasti, častniški zbor, raznih korporacij itd. Metropolit Dimitrija z asistenco mnogih duhovnikov je imel kratek cerkveni obred. Član akademije znanosti Žujović se je v imenu akademije poslovil od ranjkega v daljšem govoru, v katerem je naglašal njegove zasluge. Potem so članj kraljeve vlade ponesli krsto iz parlamenta na mrtvaški voz, dočim je častna stotnija izkazala pokojniku vojaško čast. Nato se je pričel izprevod pomikati proti saborski cerkvi. Pogreb se je vršil šele danes, ker so pričakovali prihoda sorodnikov.

Pomanjkanje na Reki.

DKU Rim, 6. aprila. (Brezžično.) Po poročilih iz Trsta je prehranjevalna beda na Reki tako silna, da se nahajajo D' Annunzijeve čete neposredno pred odhodom.

Ministrski svet o jadranskem vprašanju.

DKU Rim, 5. aprila. (Brezžično.) Včeraj dopoldne se je vršil ministrski svet, ki je razpravljal v zunanjem položaju, pred vsem pa o jadranskem vprašanju.

Pasićev ekpozé.

LDU Beograd, 4. aprila. „Beogradski dnevnik“ piše: V predsedništvu ministrskega sveta se je vršila ministrska seja. Na tej seji je predsednik naše mirovne delegacije v Parizu, g. Nikola Pasić podal obširen ekpozé o zunanjepolitičnem položaju, zlasti z ozirom na jadransko vprašanje. G. Pasić je podrobno poročal o celotnem poteku pogajanj in o vseh zaprekah, ki nam jih delajo zavezniki, da se jadransko vprašanje ne bi rešilo pravilno in pravično. — Doznavamo nadaljuje list, da se je na tej seji poleg vprašanja zunanje politike pretresoval tudi notranji politični položaj. Vlada bo poizkušala v parlamentu, oziroma z opozicijo nadaljevati pogajanja za morebiten sporazum glede sestave širše koalicijske vlade, ki bi s parlamentom izdelala volilni zakon in rešila najnujnejša vprašanja, nakar bi se izvršile volitve.

LDU Beograd, 4. aprila. Nikola Pasić je bil včeraj dopoldne povabljen na dvor k obedu. Po obedu se je dalje časa razgovarjal z regentom o političnih vprašanjih.

Za Skadar.

LDU Beograd, 4. aprila. „Tribuna“ poroča, da se je v Cetinjah vršilo veliko zborovanje, na katerem so po raznih govorih sprejeli resolucijo, kjer se Črnogorci spominjajo srbskih žrtev za Skadar in zahtevajo, da se to mesto z okolico združi z našo kraljevino.

Zmaga danskega delavstva.

DKU Kopenhagen, 5. aprila. Sprejete so vse zahteve delavstva, takó ukinjenje izprija, povišanje draginjskih doklad, uvedba obratnih svetov ter amnestija za politične pregreške. Volitve v volveting se vrše 22. aprila. Jutri se sestane parlament.

Francozi v Frankfurtu.

DKU Frankfurt n. M., 6. aprila. (Wolff.) Danes ob 5. uri zjutraj so zasedle mesto francoske čete, ki imajo nalogo udeležiti komunistično ustajo.

Mirovna pogodba za Madžarsko.

LDU Beograd, 4. aprila. „Pravda“ poroča iz Pariza: Konferenca poslanikov je končala proučevanje ugovorov madžarske delegacije k mirovni pogodbi. Pogodba v vsej celoti ne bo znatno različna od načrta, ki je prvotno bil predložen madžarski delegaciji. V glavnih potezah vsebuje pogodba prejšnja teritorialna določila. Izpremembe so baje nastale le glede gotovih vasi in mest na demarkacijski črti. Malo verjetno je, da bo končnoveljavni načrt mirovne pogodbe predložen madžarski mirovni delegaciji pred sestankom načelnikov treh zaveznih sil v San Remu.

Ruski mirovni pogoji.

LDU Beograd, 4. aprila. Presburo poroča iz Newyorka: Ameriški brezžični brzojav objavlja maksimalno ponudbo miru, ki jo je ruski radio naslovil na vse narode. Glavne točke te ponudbe so: Priznanje ruske sovjetske republike ter priznanje pravice, da se nadaljuje izkušeni sovjetski režim. Sovjetska republika se obvezuje, da se ne bo vmeševala v notranje razmere drugih držav, dočim zahteva, da se tudi druge države na vmešujejo v njene. Nadaljna vsebina ruske mirovne ponudbe je vzpostavitev gospodarskih odnošajev, razpust rdeče vojske, ko bo mir zagotovljen in priznanje dolgov stare ruske vlade.

Splošna stavka 1. majnika.

LDU Beograd, 4. aprila. „Pravda“ poroča iz Pariza: Glavna konferenca dela je sklenila za 1. maj splošno stavko, ki bo trajala 24 ur. Dozdeva se, da bo tudi v drugih državah došlo do podobnih manifestacij.

Slovenci! Slovenke! Govorite povsod samo slovenski!

Slov. mestno gledališče.

Repertoar tekočega tedna:

V torek 6.: »Gospodje sinovi«. Ab. B—33.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna d. d.«

Prevzetje restavracije

Naznanjava cenj. občinstvu, da sva prevzela s 1. aprilom 1920

restavracijo „Križev dvor“.

Priporoča se dobra kuhinja, izvrstna vina in stalno sveže pivo ter točna posrežba.

Cenj. občinstvu se najtopleje priporočata

Leopold in Lenika Habjanič.**Svoji k svojim!****Stevo Tončič, odpremnik**

Maribor, glavni kolodvor

Specijalna konces. dostava potne prtljage in pospešnega blaga, posreduje pri mariborskem carinskem uradu pri carinjenju blaga.

Prošnje za carinsko pregledovanje blaga pri izselitvah so brezplačne.

Telefon št. 230 interurban.

Tvornica pohištva in stavbinsko mizarstvo

Peter Hochnegger in drugovi

Maribor, Koroška cesta št. 46 in 53

priporoča 10—9

svojo zalogo pohištva iz trdega in mehkega lesa, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča mizarstva dela po tvorniških cenah.

Inserati v našem listu imajo največji uspeh!**Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru**

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.

Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.**A. Vertnik**

trgovina z mešanim blagom in premogom

130 **Sodnijska ulica 17**

priporoča se občinstvu.

Rezan in okrogel les

tramove — drva — oglje — kupuje vsako množino

„DRAVA“, lesna trgovska in industrijska družba z o. z. MARIBOR.

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolodvorih, kakor tudi spremljanje železniških voz. Pojasnila v pisarni Pristaniščna ulica 2.

Agitirajte za „Mariborskega Delavca“ in med prijatelji našega tiska za „Tiskovno zadrugo“ v Mariboru.**Občinska hranilnica v Mariboru**

(prej Gemeinde-Sparkasse)

Orožnova ulica št. 2 (Pfarrhofgasse Nr. 2)

v lastni hiši.

Stanje hranilnih vlog . . . . . K 42,442.640·26

Rezervni fondi . . . . . K 2,749.997·67

===== Shramba za pupilske hranilne knjižice itd. =====

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po najvišji točasno običajni obrestni meri.

Uradije vsak dan od 8.—12. ure razun nedelje in praznikov.